

MATEMATYKA 4

Niniejsza publikacja została opracowana na potrzeby uczennic/uczniów przybyłych do Polski z Ukrainy, ich rodziców i nauczycielek/nauczycieli z nimi pracujących.

Może również posłużyć jako zwięzły zbiór podstawowych pojęć z matematyki dla każdego.

Na marginesie zapisane są najczęściej stosowane symbole w edukacji matematycznej oraz sposób, w jaki się je odczytuje w języku polskim.

Życzymy przyjemnej nauki!

0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

cyfra

цифра

38, 79, 1012

liczba

число

DODAWANIE

ДОДАВАННЯ

$$12 + 6 = 18$$

↑   ↑   ↑
 składnik   składnik   suma
 доданок   доданок   сума

+ „dodać”

= „równa się”

- „odjąć”

ODEJMOWANIE

ВІДНІМАННЯ

$$12 - 6 = 6$$

↑   ↑   ↑
 odjemna   odjemnik   różnica
 зменшуване   від'ємник   різниця

MNOŻENIE

МНОЖЕННЯ

$$11 \cdot 6 = 66$$

↑   ↑   ↑
 czynnik   czynnik   iloczyn
 МНОЖНИК   МНОЖНИК   добуток

• × „razy”

DZIELENIE

ДІЛЕННЯ

$$44 : 4 = 11$$

↑   ↑   ↑
 dzielna   dzielnik   iloraz
 ділене   дільник   частка

÷ / : „podzielić przez”

$$25 : 6 = 4 \underbrace{r}_{|} 1$$

reszta z dzielenia
остача від ділення

PORÓWNYWANIE LICZB

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ

$$7 > 3$$

7 większe od 3

7 більше за 3

$$5 < 8$$

5 mniejsze od 8

5 менше від 8

POTĘGA

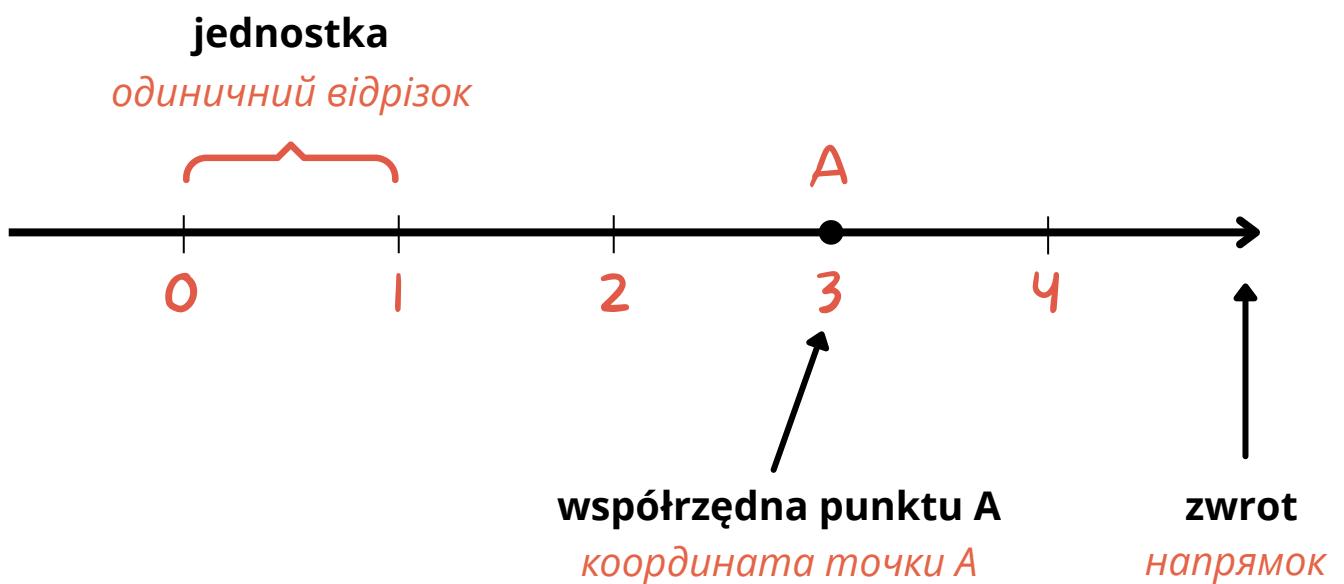
СТЕПІНЬ

$$3 \cdot 3 = 3^2$$

} trzy do kwadratu / три у квадраті
albo / або
trzy do potęgi drugiej / три у другому
stępienі

$$4 \cdot 4 \cdot 4 = 4^3$$

} cztery do sześciadanu / чотири в кубі
albo / або
cztery do potęgi trzeciej / чотири у
третьому степені

DŁUGOŚĆ
ДОВЖИНА

- 1 mm / 1 milimetr / 1 міліметр
- 1 cm / 1 centymetr / 1 сантиметр
- 1 dm / 1 decymetr / 1 дециметр
- 1 m / 1 metr / 1 метр
- 1 km / 1 kilometr / 1 кілометр

MASA
МАСА

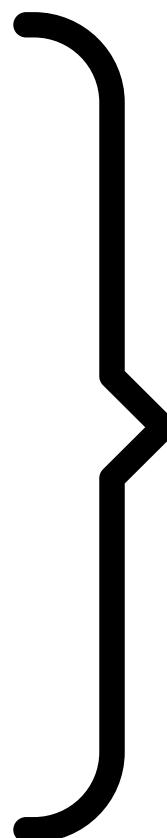
- 1 g / 1 gram / 1 грам
- 1 dag / 1 dekagram *
- 1 kg / 1 kilogram / 1 кілограм
- 1 t / 1 tona / 1 тонна

* brak odpowiednika w języku ukraińskim

poniedziałek | wtorek | środa | czwartek | piątek | sobota | niedziela

понеділок | вівторок | середа | четвер | п'ятниця | субота | неділя

- I styczeń / січень
- II luty / лютий
- III marzec / березень
- IV kwiecień / квітень
- V maj / травень
- VI czerwiec / червень
- VII lipiec / липень
- VIII sierpień / серпень
- IX wrzesień / вересень
- X październik / жовтень
- XI listopad / листопад
- XII grudzień / грудень

ROK
РІК

28 V 2022

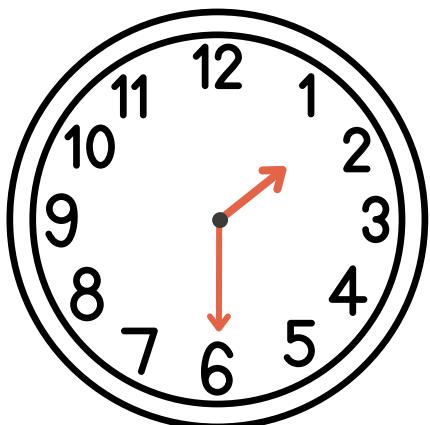
dzieniąc
день

miesiąc
місяць

rok
рік

XXI
wiek
століття

11 : 30 : 14
↑   ↑   ↑
godzina   minuty   sekundy
година   хвилина   секунда

Która godzina?
Котра година?

Wpół do drugiej.
О пів на другу.

doba / день

godzina / година

minuta / хвилина

sekunda / секунда

kwadrans / четверть години

The diagram shows a fraction $\frac{3}{7}$. A red curly brace on the left side groups the numerator '3' and the denominator '7'. Red arrows point from the text labels to the corresponding parts of the fraction:

- An arrow points from the label "licznik" to the numerator '3'.
- An arrow points from the label "kreska ułamkowa" to the horizontal bar separating the numerator and denominator.
- An arrow points from the label "mianownik" to the denominator '7'.

ułamek
дріб

3

—

7

licznik
чисельник

kreska ułamkowa
різка дробу

mianownik
знаменник

5 3 ułamek niewłaściwy неправильний дріб

$$\frac{2}{3} = \frac{4}{6}$$

$$\frac{14}{8} = \frac{7}{4}$$

* brak odpowiednika w języku ukraińskim

2,5

dwa i pięć dziesiątych
два цілих п'ять десятих

8 m 30 cm

wyrażenie dwumianowane
іменоване число

punkt
точка

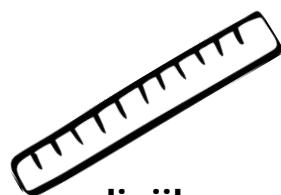
prosta
пряма

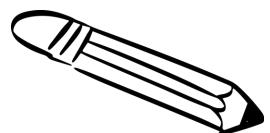
półprosta
промінь

odcinek
відрізок

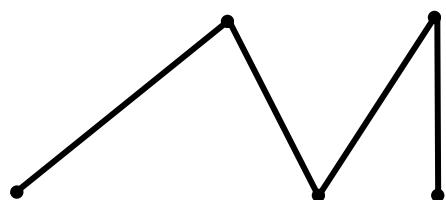
linijka
лінійка

ołówek
олівець

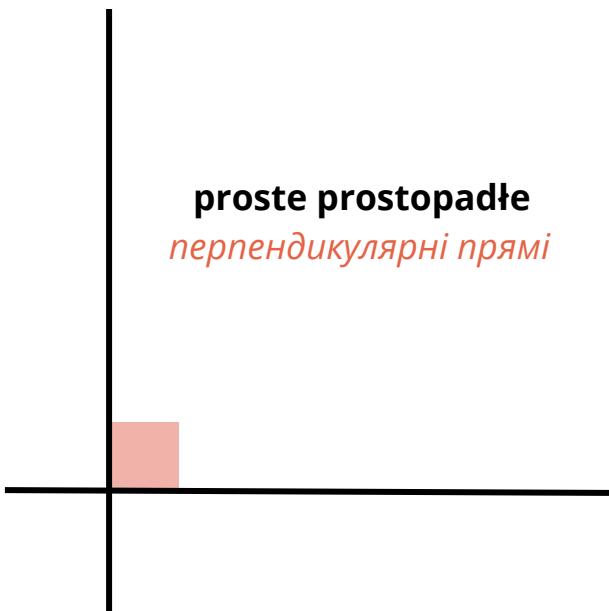

gumka
гумка

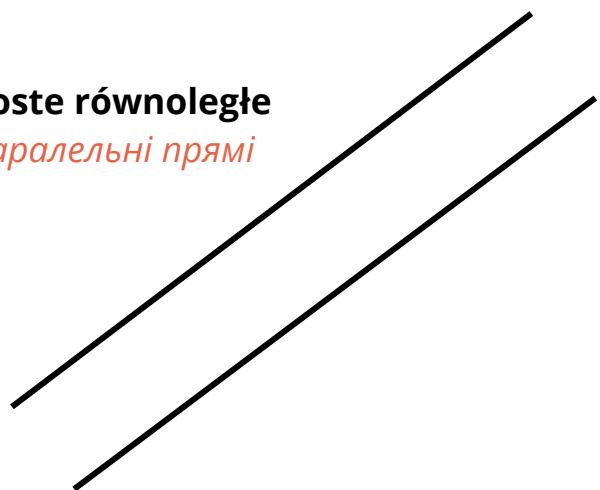

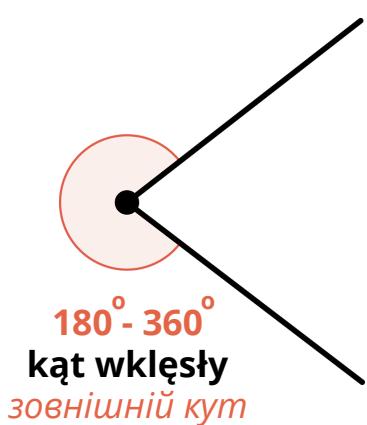
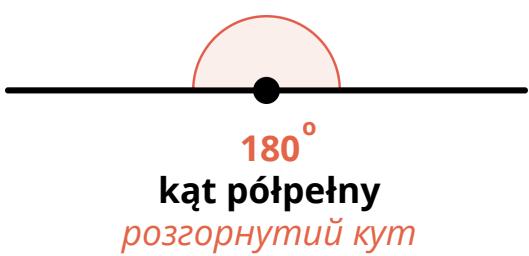
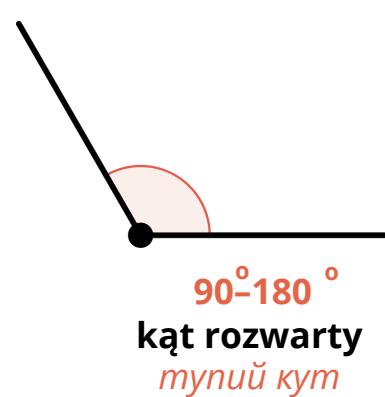
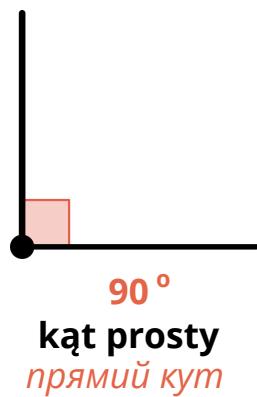
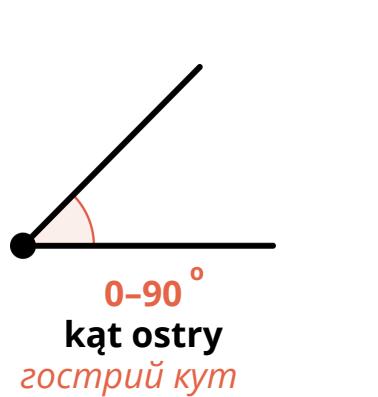
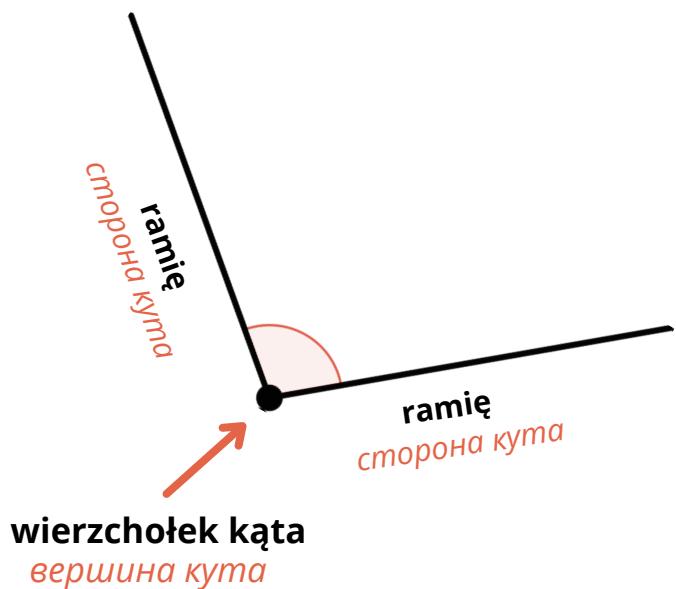
łamana
ламана

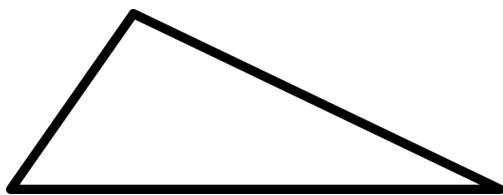
proste prostopadłe
перпендикулярні прямі

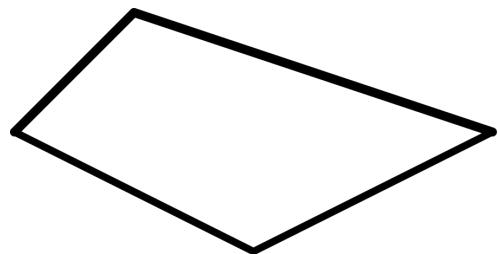
proste równoległe
паралельні прямі

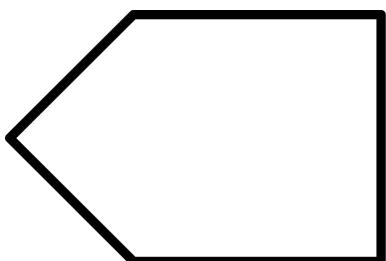

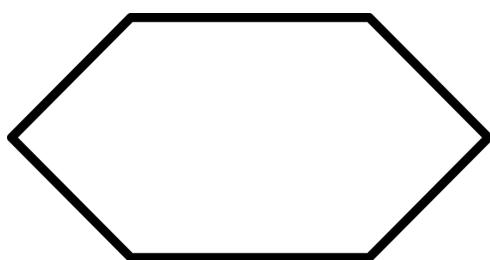
trójkąt
трикутник

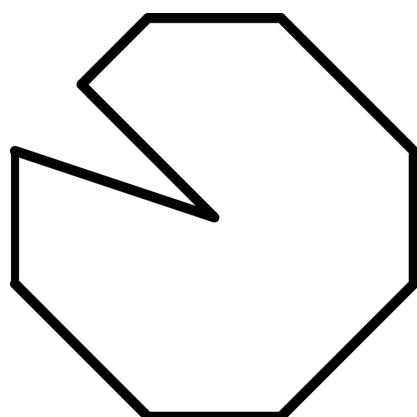
czworokąt
четирикутник

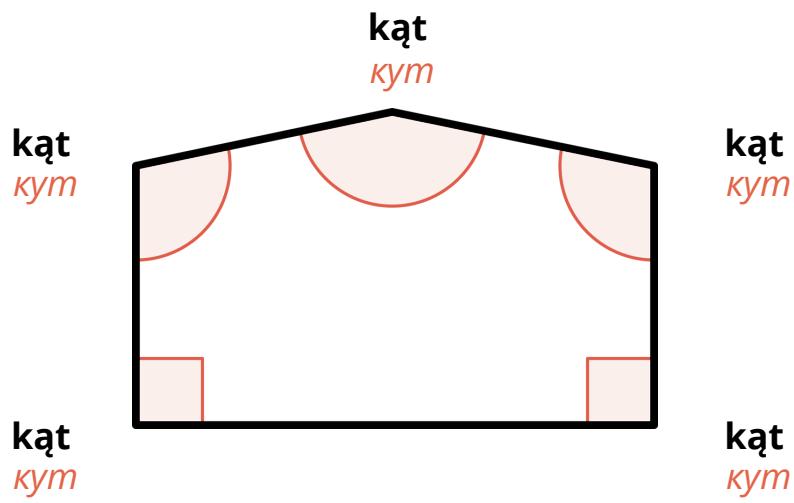
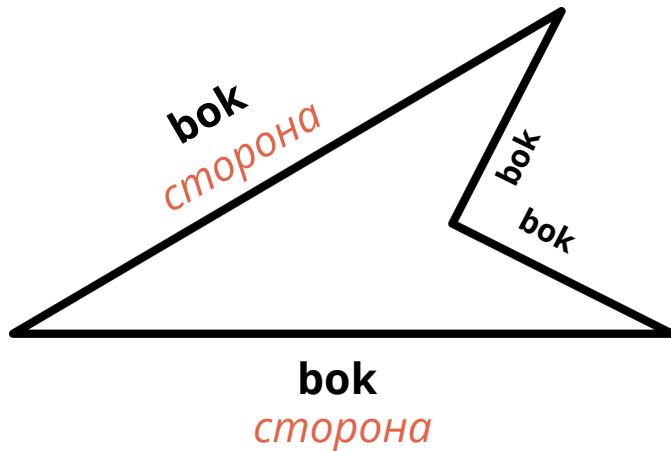
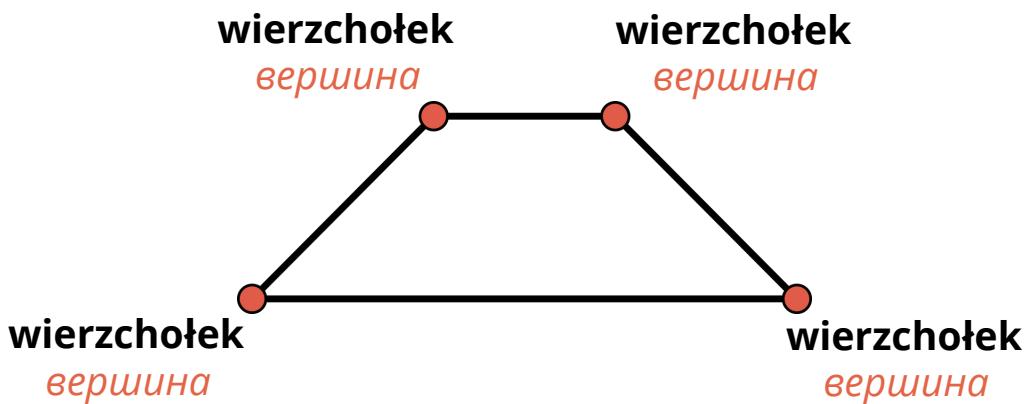
pięciokąt
п'ятикутник

sześciokąt
шестикутник

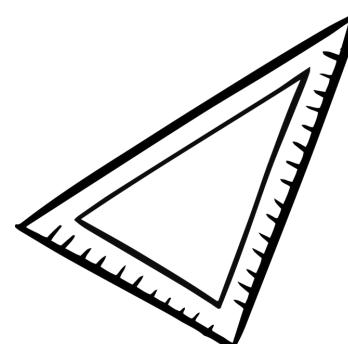
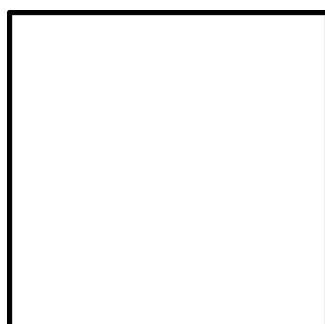

dziesięciokąt
десятикутник

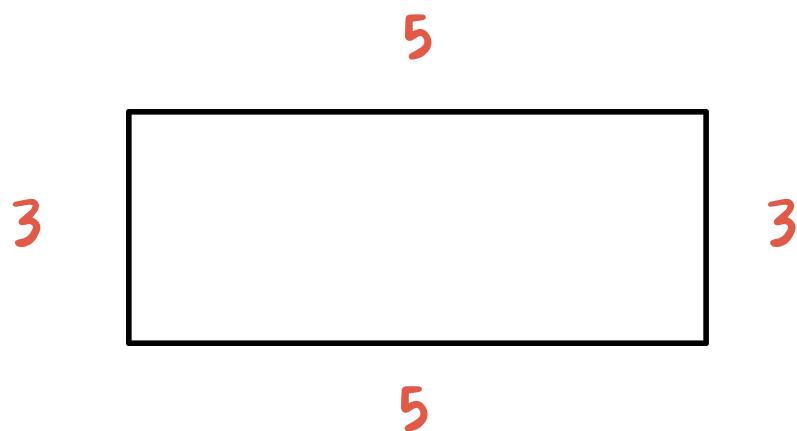

prostokąt
прямоугольник

ekierka
косинець

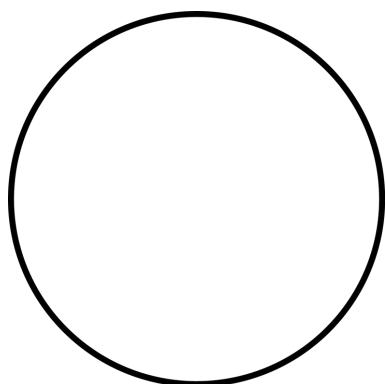
kwadrat
квадрат

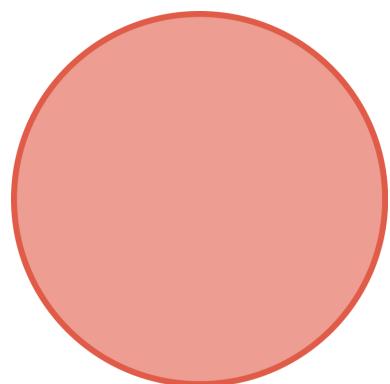
$5 + 3 + 5 + 3 = 16$ obwód / периметр

$5 \times 3 = 15$ pole / площа

17

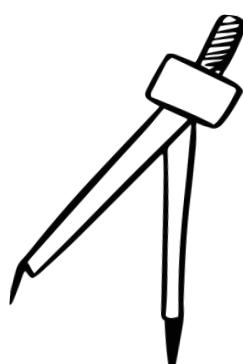

okrąg
коло

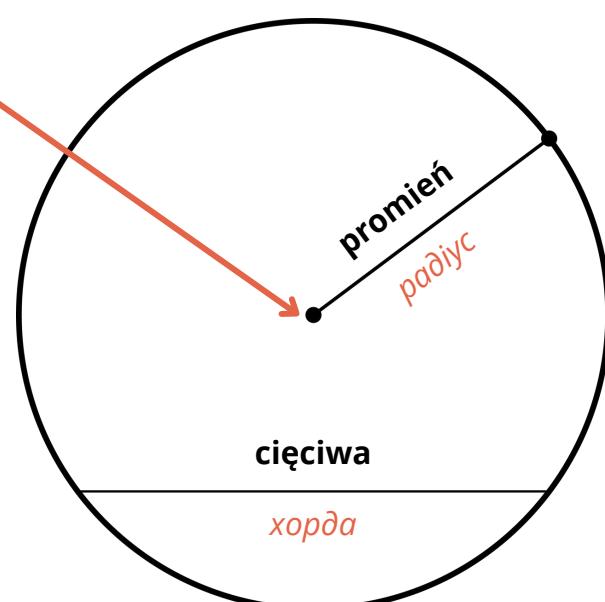

koło
круг

cyrkiel
циркуль

środek
центр
кола

1:1

rysunek naturalnej wielkości

рисунок натуральної величини

1:2

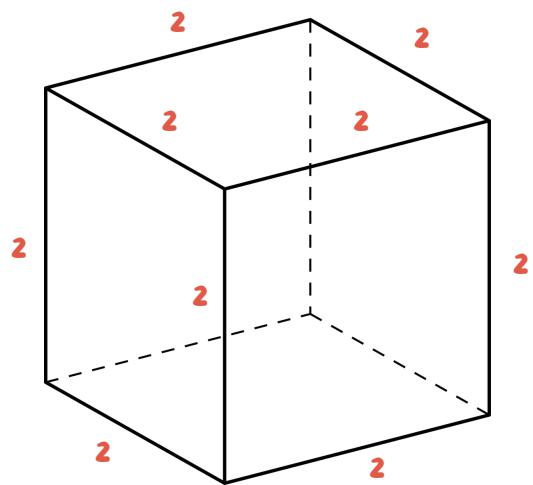
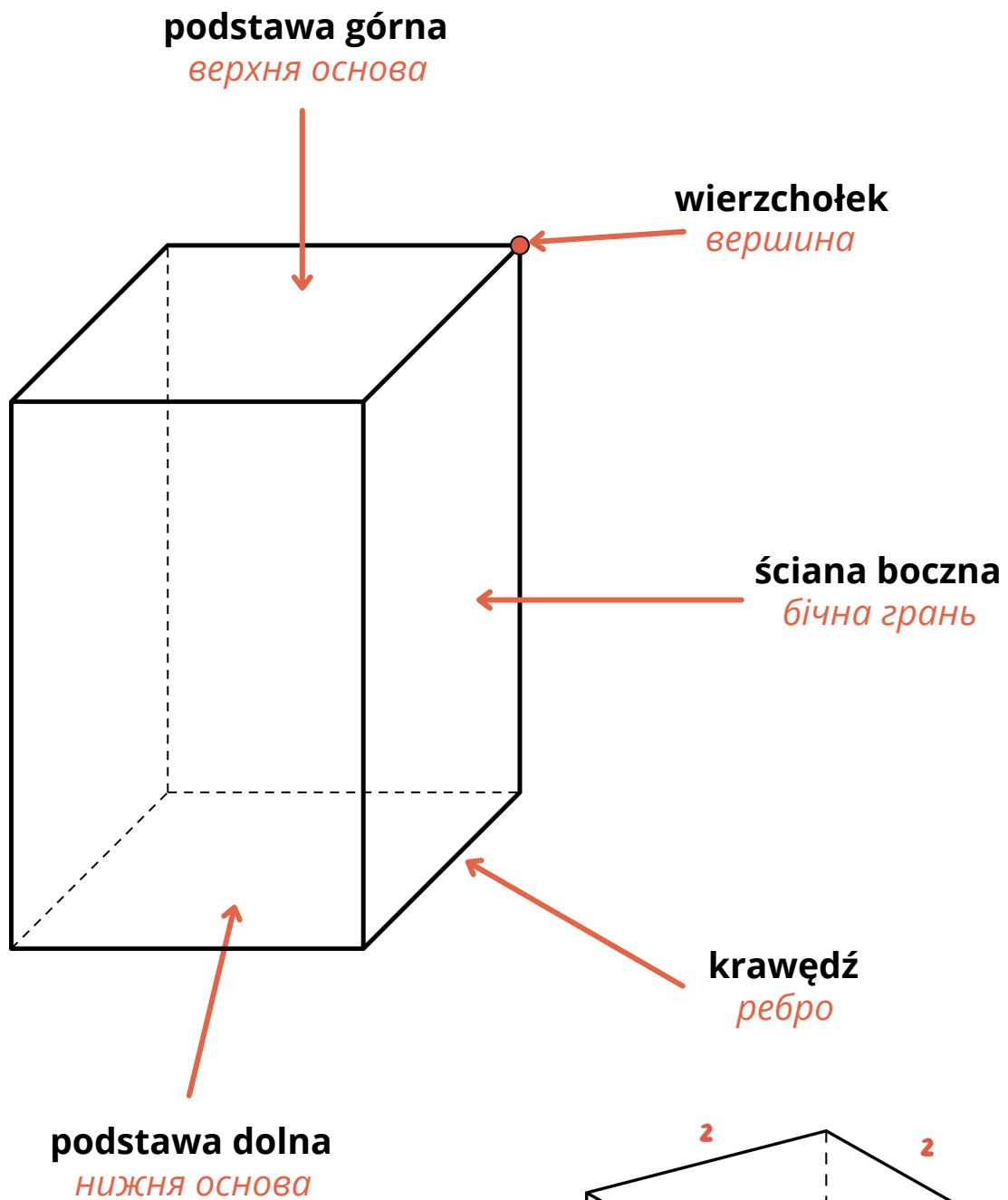
zmniejszenie

зменшення

2:1

powiększenie

збільшення

sześcian
куб

20

Opracowanie merytoryczne
Anna Bazyluk
nauczycielka konsultantka ds. nauczania matematyki

Tłumaczenie
Iryna Hyrylovska

Korekta
Katarzyna Kryszczuk-Mańkowska

Skład i opracowanie graficzne
Grzegorz Sadłowski

JEDNOSTKA OSWIATOWA
SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO